

Projecte d'atenció a la infància

DADES DE L'ENTITAT

INSTITUT Lluís Companys

Ripollet

Camí de l'estació, s/n

Projecte d'atenció a la infància.

TIPUS DE PROJECTE

“El vagó de la psicomotricitat”.

Àmbit: Desenvolupament cognitiu i motor.

DESTINATARIS

Infants amb edats compreses entre 3 i 6 anys i a les seves famílies.

NOM I COGNOM DELS PARTICIPANTS

Mary Bonilla.

Vanesa Reinoso.

Andrea Sánchez.

Sandra Segovia.

Marta Solasegales.

1. INTRODUCCIÓ I DESCRIPCIÓ GENERAL DE REFERÈNCIA.

A través de fer les pràctiques a diverses llars d'infants i escoles, **hem detectat** una mancança de la realització psicomotriu que s'imparteix a les llars i escoles. A més a més, hem de dir que la nostra formació específica en psicomotricitat ens ha impulsat a realitzar aquest projecte.

A causa de la nostra detecció de la falta d'activitats psicomotrius, **hem proposat** de fer aquest projecte que tracta d'oferir a les Escoles Bressol i els CEIP un servei d'activitats. Aquestes es podrien realitzar dins de l'horari escolar o extraescolar. En un principi aquest projecte anava dirigit a infants de 0-6 anys, però després d'haver realitzat la fase diagnòstica hem acotat la franja d'edat de 3-6 anys, ja que de 0-3 no hi ha demanda.

La **psicomotricitat** els aporta un **benefici** de la salut física i psíquica de l'infant. Es tracta d'unes tècniques que l'ajudarà a dominar el seu moviment corporal, millorant la seva relació i comunicació amb el món que els envolta. Els permet explorar i investigar, superar i transformar situacions de conflicte, enfrontar-se a les limitacions, relacionar-se amb la resta, desenvolupar la iniciativa pròpia, gaudir del joc en grup i expressar-se amb llibertat.

En les pàgines següents exposem una contextualització de la població on volem implantar el projecte, seguit d'una diagnosi de les necessitats que hem fet a partir de realitzar unes enquestes i hem fet un estudi sobre la viabilitat per veure si tant, socialment com econòmicament és factible el nostre projecte.

A més a més, hem volgut treballar en base a uns **objectius** que ens hem proposat assolir i una **metodologia** per portar-los a terme.

A partir d'aquí hem realitzat tres **propostes** de sessions de psicomotricitat, amb el seu corresponent cronograma, afegint en l'apartat dels annexos diverses activitats per poder treballar en altres sessions.

I per últim, mostrem algunes maneres per donar-li **difusió** al nostre projecte, així com també els **mètodes** que hem establert per avaluar-lo.

2. JUSTIFICACIÓ I MARC DE REFERÈNCIA

2.1 Justificació

El nostre projecte ha sorgit a partir de fer un **diagnòstic de les necessitats** de la població de Ripollet, sobre la pràctica de la psicomotricitat. Arrel d'aquesta detecció hem vist que a les escoles (CEIP) no tracten la psicomotricitat realment com el que hauria de ser, si no que ho enfoquen en la mateixa educació física. Per aquest motiu volem oferir un **servei especialitzat** en psicomotricitat. Les nostres principals raons són:

1. Perquè creiem que és de gran importància pel desenvolupament psicomotriu de l'infant.
2. Perquè volem donar a conèixer la psicomotricitat.
3. Perquè volem millorar l'oferta educativa.

2.2 Marc de referència

- **Una mica d'història.**

L'eix central de la psicomotricitat sempre ha estat el moviment i el cos d'una persona. Però al llarg de l'història de la humanitat els cos ha estat vist de diverses maneres; per exemple, Plató i Descartes van considerar que l'important era l'ànima i el cos no, i no volia tenir cura. El cos era una cosa transitòria, mentre que l'ànima és immortal i és el que perdura, per tant de l'ànima si que s'ha de tenir-ne cura.

Descartes: concebia el cos i ment com a dues coses separades i deia que el cos és una cosa que no pensa, mentre que l'ànima és una substància pensant que es troba en el cos.

A finals del S.XIX principis del S.XX, es comença a relacionar el pensament amb l'acció (principi de l'Escola Nova). D'aquesta manera es vincula la psicomotricitat a les àrees de desenvolupament i salut.

Ernest Dupré, neuròleg, va ser el primer en utilitzar la paraula psicomotricitat i en descriure els trastorns del desenvolupament psicomotor.

Henri Wallon, va parlar de la importància que té el moviment en el desenvolupament psíquic infantil i en la creació del seu esquema i de la seva imatge corporal.

D'altres professionals, també van trobar decisius en el desenvolupament de la persona els factors ambientals a més del biològics.

Als anys 70, Lapierre i B.Aucouturier ja consideraven l' importància tant del cos com l'ànima i els entenia com a una mateixa cosa tot aprofundint en un cos amb subjectivitat: el desig de dir-se, pensar i actuar a través del moviment. Van ser els encarregats d'introduir la psicomotricitat en el currículum de l'educació.

El cos global bio – psico - social que expressa a través de la motricitat les vivències, emocions, l'afectivitat i el pensament. S'utilitza el joc simbòlic com a eina per exterioritzar les experiències viscudes i les emocions. Aquest dos autors han estat fonamentals per el desenvolupament d'aquesta disciplina i la nova concepció conceptual de la mateixa que va molt més enllà del propi exercici físic.

- **L'evolució del nen dels 0 a 6 anys.**

L'evolució motriu i global del nen ve determinada per diferents variables com el control i la consciència corporal, la locomoció o la manipulació d'objectes.

Durant els primers 15 mesos és l'etapa més important pel que fa als canvis de desenvolupament. A partir d'aquesta edat les noves adquisicions motrius apareixeran més espaiades en el temps (*Annex 1*).

Treballant la psicomotricitat, estem treballant alhora el desenvolupament psicomotor, el desenvolupament afectiu, el cognitiu i, per últim, el desenvolupament social.

La psicomotricitat pretén 3 objectius fonamentals a la base dels quals hi ha l'afirmació d'identitat pròpia de cada nen i que són els següents:

1. La comunicació amb ell mateix, els altres, els objectes i l'entorn...
2. La capacitat de creació personal: motriu, intel·lectual, de relació amb els altres...

3. La capacitat de pensament operacional: anàlisi i síntesi del que ha passat, descrivint, seqüenciant, enumerant... allò concret.

- **Definició psicomotricitat.**

Es considera una disciplina educativa/reeducativa/terapèutica, que actua mitjançant un conjunt de tècniques amb la finalitat d'augmentar la capacitat d'interacció de l'individu amb el seu entorn.

La psicomotricitat és l'eina de maduració i estructuració personal, que a partir del cos, el moviment i el joc enriqueix les estratègies de relació i estimula la curiositat i el desig d'aprendre.

Té un paper fonamental en el desenvolupament harmònic de la personalitat, ja que aconsegueix una sòlida seguretat afectiva i desenvolupa les pròpies capacitats de confiança en un mateix.

Ofereix a l'individu un espai, un temps, un context i un acompanyament, perquè connecti amb el plaer del moviment, de les sensacions i les emocions, i experimenti amb els diferents llenguatge expressius per poder transmetre així els seus estats d'ànim, vivències i desitjos en el marc d'un espai de seguretat, tant física com efectiva.

- **Els continguts més rellevants que treballa la psicomotricitat.**

- **Esquema corporal:** És la representació simplificada que es té del propi cos, de la seva estructura anatòmica i funcional, de les seves parts i de la relació amb la totalitat. Dintre de l'esquema corporal distingim dos aspectes:
  - Corporal: és el coneixement intel·lectual del cos, de les seves funcions i de cadascuna de les seves parts.
  - Imatge corporal: és l'experiència subjectiva de la percepció del propi cos i dels sentiments que cada persona té d'aquest.

- **Equilibri:** és la capacitat per vèncer l'acció de la gravetat i mantenir el cos en la postura que desitgem, sigui dempeus, asseguts i fixant un punt, sense caure. Aquest equilibri implica:
  - Interiorització de l'eix corporal.
  - Disposar d'un conjunt de reflexes per repartir les forces i el pes del cos.
  - Un domini corporal.
  - Personalitat equilibrada (seguretat i domini d'un mateix).
- **Lateralitat:** és el domini funcional d'un costat del cos sobre l'altre i està molt relacionat amb l'estructuració de l'esquema corporal. El procés de lateralització és lent i necessita que s'hagi assolit un determinat grau de maduració neurològica.
- **Control respiratori:** la respiració influeix en processos psicològics tant importants com l'atenció i les emocions, pel que la seva educació en edat infantil és primordial.

El control s'aconsegueix mitjançant exercicis de inspiració i espiració, tant bocals com nasals, així com de retenció de la inspiració i espiració en diferents estats de repòs i d'esforç.

- **Control postural:** es tracta d'un desequilibri permanent però constantment compensant, que assegura una disponibilitat immediata en tots els sentits, així doncs, no correspon amb un equilibri en el sentit físic del concepte.
- **Coordinació motriu:** és el treball conjunt de diferents músculs o grups musculars, per tal de portar a terme un moviment complex i voluntari.
- **Orientació espacial:** és veure's a si mateix i veure l'entorn en relació a un mateix. Implica l'apreciació de direccions, la distinció de les distàncies i la localització d'un objecte en moviment.
- **Estructuració temporal:** el procés d'interiorització del temps s'inicia en l'infant a partir de la vivència de les rutines i hàbits diaris, els quals

estableixen un ritme, una seqüència d'esdeveniments... que són la base de la seva estructuració corporal.

- **Execució motriu (Praxis):** són connexions neuromotrius que uneixen el cervell amb els músculs. S'organitzen les idees o ordres amb la successió deguda per ordenar als músculs que executin una funció o una altra. Són "trens d'ordres". Les praxis són un disseny de sistemes de moviments coordinats en funció d'una intenció.

Per tal de portar a terme aquest continguts en la nostra metodologia de treball, els hem agrupat en sis blocs, ja que amb els infants es treballa globalment.

3. ANÀLISI DEL CONTEXT – DIAGNOSI DE LES NECESSITATS

3.1 Contextualització

El municipi de Ripollet està situat a l'àrea metropolitana de Barcelona. Limita al nord amb el municipi de Barberà del Vallès, a l'est i al sud amb Montcada i Reixac i a l'oest amb Cerdanyola del Vallès.

Travessa el terme de nord-oest a sud-oest el riu Ripoll. El riu Sec voreja el límit meridional amb Cerdanyola i conflueix al Ripoll dins el municipi.

El terme, que comprèn la vila i cap de municipi de Ripollet, pràcticament unida als pobles de Cerdanyola del Vallès i Montcada i Reixac, s'ha desenvolupat al llarg dels principals eixos de comunicació de la comarca: la carretera N-150 de Barcelona a Sabadell i Terrassa (1852), la de Montcada pel Masrampinyo (1880) i la de Santiga que va a Santa Perpètua de Mogoda (1975). A la dreta del Ripoll passa l'autopista C-58 de Barcelona a Sabadell i Terrassa.

La proximitat entre Cerdanyola i Ripollet és tal que hi ha un carrer, concretament L'Avinguda de Barcelona, en que una vorera és de Cerdanyola i l'altra ja és del municipi de Ripollet.

3.1.1 Evolució demogràfica

Anys / habitants

1497	1515	1553	1717	1787	1857	1877	1887	1900
19	27	27	136	630	1.441	1.532	1.705	1.501

1910	1920	1930	1940	1950	1960	1970	1981	1990
1.567	1.963	3.324	3.702	3.736	5.262	20.197	26.009	26.771

1992	1994	1996	1998	2000	2002	2004	2006	2009
27.097	28.249	28.903	29.155	29.877	31.401	33.605	35.427	37.420

De la mateixa manera que tants i tants municipis catalans i, en concret del cinturó de Barcelona, Ripollet va ser una població receptora de la gran ona migratòria dels anys 60 en especial i posteriors en general. Cal assenyalar el gran augment de població entre 1960 i 1970, en una dècada es va multiplicar pràcticament per cinc (de 5.262 habitants l'any 1960 va passar a 20.197) tan sols deu anys després.

La població que va arribar a Ripollet entre 1960 i 1970 provenia fonamentalment d'Andalusia, Extremadura, i, en menor mida, d'altres regions d'Espanya. Per contra, l'augment de la població experimentat aquesta última dècada prové de diferents latituds: Marroc, Equador, Perú, Xina, Índia... configurant-se així una població fruit d'una amalgama multicultural.

Aquest és el perfil, o millor dit, el "no perfil" de la població amb la que pretenem treballar en aquest projecte.

Població de 0 a 16 anys (any 2010)

● Ripollet		17,3 %
● Vallès Occidental		17,1 %
● Catalunya		15 %

Font: IDESCAT. Padró

En parlar de població volem fer esment del percentatge de població en edat d'escolarització, tant al cicles de Llar d'Infants (0-3 anys) i Parvulari (3-6).

Certament la nostra població té un alt percentatge de població infantil i adolescent, l'any passat (2009) era del 17,3 %, lleugerament superior a la mitjana del Vallès Occidental (17,1) i significativament superior a la mitjana de tot Catalunya (15%). Per tant, més d'un 17% de la població és l'objecte, el **destinatari** últim **del nostre projecte**. Això sense comptar, en principi, amb l'alumnat d'Educació Post obligatòria (Batxillerat, Cicles Formatius de Grau Mitjà i Cicles Formatius de Grau superior).

Segons l' Institut Nacional d'Estadística a Ripollet hi han 2694 infants de 0 a 4 anys i 2171 de 5 a 9 anys.

3.2 Diagnòstic de les necessitats

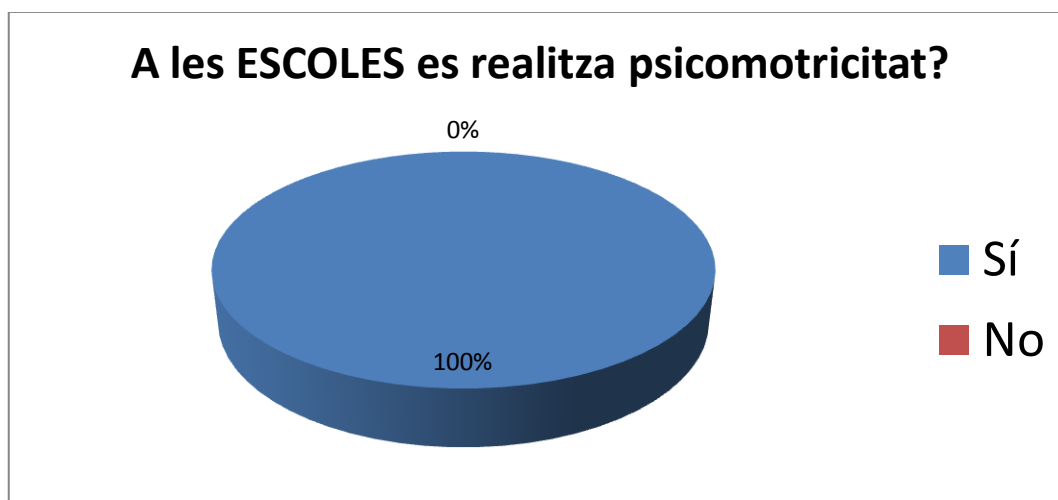
Ens hem **adreçat** a la població infantil escolaritzada amb **edats compreses de 0 a 6 anys** de les escoles de Ripollet (**Annex 2**), per comprovar si s'imparteixen o no sessions de psicomotricitat als centres educatius, realitzant una sèrie **d'enquestes** destinades tant a pares com als propis centres.

Primer ens basarem en el municipi de Ripollet, però amb expectatives d'ampliar el nostre servei a poblacions confrontants.

Per iniciar la fase de diagnosi hem realitzat enquestes a totes les escoles i llars d'infants de Ripollet (**Annex 3**), a més a més d'unes enquestes dirigides als pares (**Annex4**).

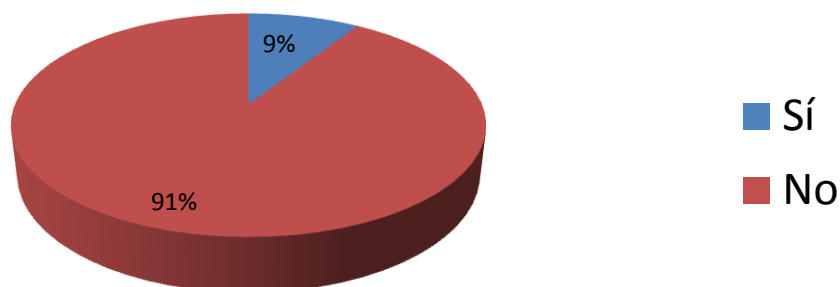
El resultat ha sigut el següent:

A les **ESCOLES**:

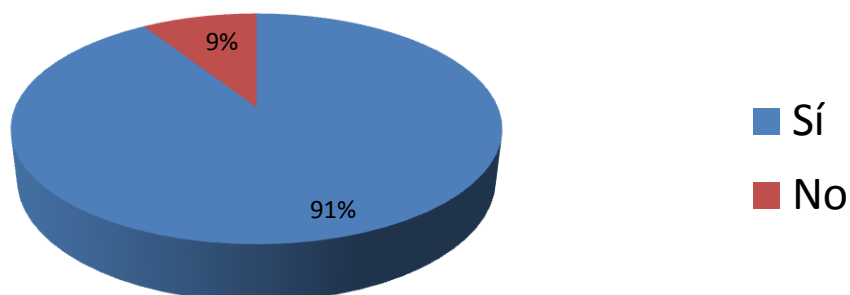
Veiem que **totes** les escoles de Ripollet realitzen psicomotricitat dins del currículum escolar, tot i que només destinen una mitja d'una hora a la setmana i d'una manera molt generalitzada.

El docent que realitza a les ESCOLES les sessions té estudis especialitzat en psicomotricitat?

Ens hem trobat que al fer aquesta pregunta la resposta en la majoria de casos ha sigut que sí, que era un **professional especialitzat** qui realitza la psicomotricitat, però realment el docent que ho fa és el mateix que imparteix educació física.

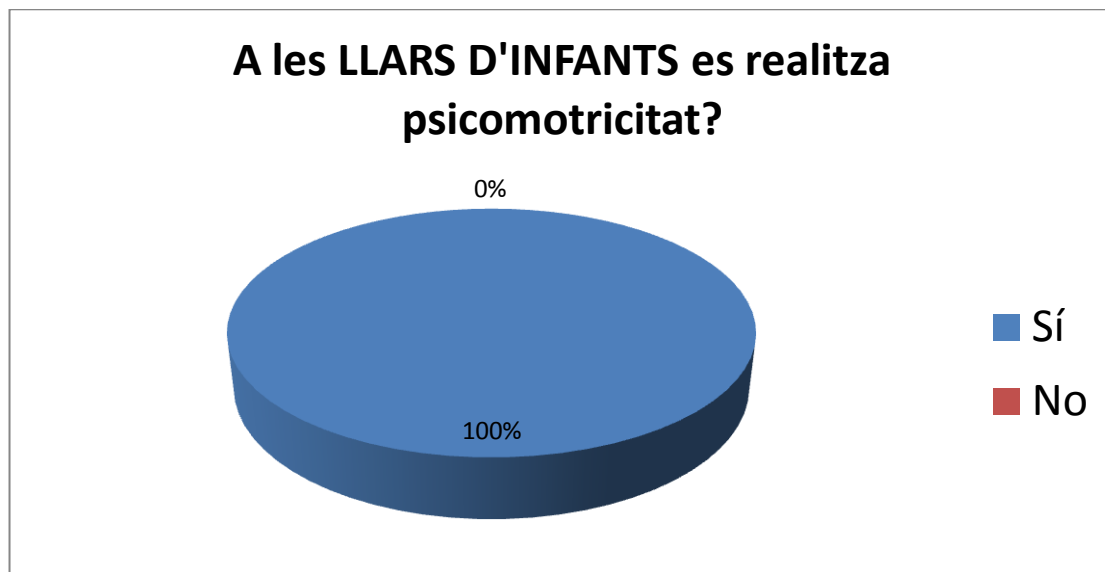
Les ESCOLES estàn interessades en contractar aquest servei?

Veiem que, tot i que, ja realitzen dins del currículum escolar aquesta pràctica psicomotriu, estarien **interessants** en oferir aquest servei de manera extraescolar, ja que consideren una pràctica molt important pel desenvolupament integral del infant i creuen que una pràctica de la psicomotricitat més específica pot ser interessant.

El motiu que ens va donar l'escola que no estaria interessada en el nostre servei va ser per les **línies pedagògiques** del centre, que creuen que ja treballen suficientment la psicomotricitat amb una hora setmanal.

A les **LLARS D'INFANTS**:

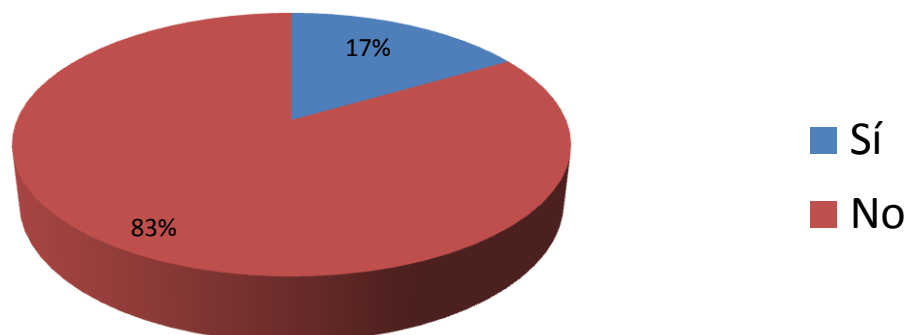

Igual que a les escoles, totes les llars d'infants **realitzen psicomotricitat** dins del seu horari lectiu. També però, en la seva filosofia educativa, en general, creuen que la psicomotricitat es realitza en totes les activitats de la **vida quotidiana**.

En cap cas, en les Llars d'infants, la psicomotricitat la imparteix un especialista en el àmbit, sinó que és la mateixa TEI qui ho imparteix.

Les LLARS D'INFANTS estàn interessades en contractar aquest servei?

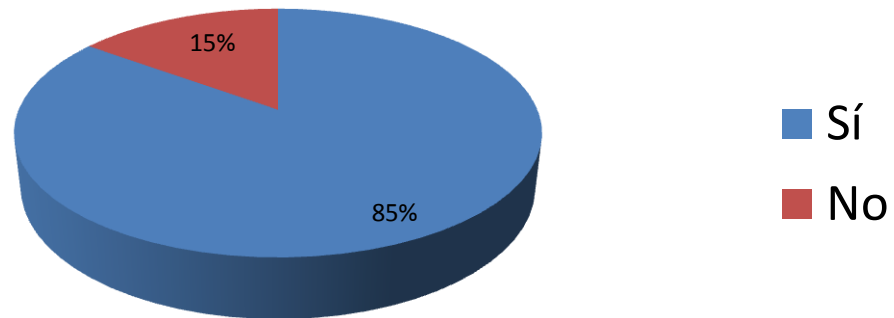
Com es pot veure en el gràfic en general les llars d'infants **no estan interessades** en contractar aquest servei, ja que diuen que els infants estan en contínua pràctica psicomotriu a més a més de contar amb hores destinades a la psicomotricitat.

Per tant, a mode de **conclusió**, ens hem adonat que **a les llars d'infants no és un servei que majoritàriament els interessi**. En canvi, **a les escoles veiem com el 100% sí estaria interessat en el nostre servei** i, per tant, podria ser aplicat. Hem arribat a la conclusió doncs, que el nostre projecte anirà enfocat a les escoles, en concret a les edats de P3, P4 i P5.

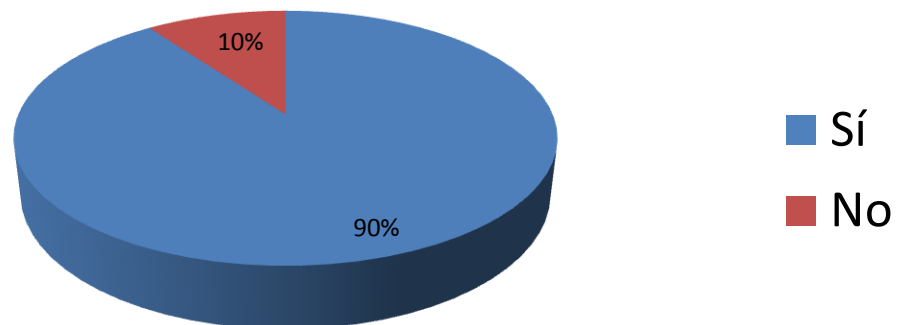
Per veure **l'interés** que poden tenir els **pares** dels infants en aquest servei, realitzem 40 enquestes als pares i mares del alumnes escolaritzats a l'educació infantil de les escoles de Ripollet. Amb aquestes enquestes hem obtingut els següents resultats.

Als **PARES**:

Sap què és i quins beneficis aporta la psicomotricitat?

Li agradaria que el seu fill fes una activitat extraescolar de psicomotricitat?

Per sort la majoria de famílies **coneixen** què és i quins beneficis aporta la psicomotricitat per als seus fills i, per tant, sí **els hi agradaria** que els seus fills fessin psicomotricitat **com activitat extraescolar**, ja que la majoria pensen que a l'escola no ho treballa suficientment.

4. OBJECTIUS

- Oferir un servei de psicomotricitat més ampli i especialitzat.
- Afavorir la pràctica psicomotriu.
- Difondre les possibilitats i avantatges del treball psicomotriu.
- Programar unes sessions adaptades a cada grup d'edat i donar una periodicitat i un temps per que puguin gaudir tots els nens i nenes de l'escola.
- Aconseguir adaptar els recursos espacials que ens ofereixen els diversos centres, per portar a terme la psicomotricitat.

5. METODOLOGIA

Per portar a terme el nostre projecte farem servir tota una sèrie de tècniques que seran la base metodològica del mateix i que es concreta en:

- **La relaxació:** aquestes tècniques tenen una gran importància en la reeducació, ja que mostra l'atenció a la globalitat de l'infant, suprimeix tensions musculars i contribueix en l'elaboració de l'imatge corporal, a més a més de permetre descarregar energia per aconseguir la posterior relaxació.
- **El joc:** és una de les activitats més importants en el desenvolupament i serà un instrument metodològic fonamental per treballar amb els nens. A través del joc es podran practicar conductes que s'espera que els infants adquireixin per a una bona socialització. L'activitat lúdica contribueix al desenvolupament de certs aspectes fonamentals de la personalitat: físic - motor, intel·lectual, creatiu, emocional, social i corporal. Des de la psicomotricitat seleccionarem els jocs més adequats d'acord a l'edat dels infants i a partir del joc lliure i de les diferents sessions s'aniran aconseguit les mateixes.
- **Música i dansa:** en les sessions de psicomotricitat les activitats es solen acompanyar de música, segons el tipus d'aquesta es pot aconseguir un efecte d'estimulació o relaxació.

La dansa permet els nens exterioritzar les seves emocions i sentir el seu cos, combinant els moviments amb l'espai i el temps.

Dintre de la psicomotricitat es pot aplicar la dansoterapia, que es pot practicar en diferents edats i amb diferents trastorns que pugui tenir l'infant.

- **L'expressió plàstica:** permet a l'infant expressar el seu interior i interpretar l'entorn. Per una altra part, és un instrument per avaluar i fer un seguiment. El que més s'utilitza dins de la sessió de psicomotricitat són les activitats relacionades amb el dibuix, que són determinants pel desenvolupament i l'adquisició de noves capacitats en l'infant. Aquestes són molt importants per un correcte desenvolupament maduratiu.

L'objectiu de l'expressió plàstica és afavorir el desenvolupament integral, percepció, creativitat, autoestima, desenvolupament cognitiu i motor.

- **Comunicació i expressió verbal i no verbal:** Amb qualsevol activitat de psicomotricitat els infants poden expressar els seus sentiments i les seves pors a través del seu cos. A més a més també es relacionen i interactuen amb els demés ja sigui amb la parla o amb els moviments.

Comunicar implica saber donar, saber rebre i saber demanar i és d'aquesta manera que progressivament el nen expressa la seva identitat, deixant la seva empremta a través de la creació de moviments corporals, de les propostes i de les relacions amb els iguals... En síntesi, doncs, l'establiment de la comunicació i relació amb un mateix, els altres i l'entorn afavoreix un procés d'expressió personal i de capacitat creativa, les quals són la font de l'evolució i de l'aprenentatge.

5.1 Atenció a la diversitat

L'Associació per a la no exclusió @noe – Llicasaj - és una **Associació no lucrativa**, que afavoreix la inclusió i la intervenció psicopedagògica de nens/es amb greu risc social, facilitant ajuda reeducativa, així com prevenció educativa socio – familiar. La intervenció es fa mitjançant tallers especialitzats i eines pedagògiques sistèmiques d'última generació. Ofereixen, també, ajuda terapèutica sistèmica a les famílies.

L'**Associació** s'estructura per projectes:

- 1- PROGRAMA EIDIP'S.
- 2- PROGRAMA LABORATORI D'EXPERIÈNCIES SISTÈMIQUES.
- 3- PROGRAMA D'AJUT PSICOMOTRIU.**
- 4- ASSESORAMENT I SUPERVISIÓ.
- 5- PROGRAMA APRENENTATGE.
- 6- PROGRAMA DE RECERCA.

Ens hem posat en contacte amb la presidenta de l'Associació la Prof. Montse Costa i Canals qui ens ha **ofert donar-nos suport i assessorament** des del seu Programa d'Ajut Psicomotriu, la qual cosa ens serà de gran utilitat a l'hora de treballar la psicomotricitat amb nens i nenes en **risc d'exclusió social** durant la implementació del nostre projecte. Des d'aquí agraïm l'ofertament i ajut de la professora i els seus col·laboradors perquè de ben segur ens serà de molta utilitat, donada la especialització social del seu programa d'ajut psicomotriu.

6. RECURSOS MATERIALS, ESPACIALS I HUMANS

6.1 Materials i espacials

Donat que oferim el nostre servei a diferents escoles d'educació infantil i primària, requerirem als centres que tinguin un espai amb unes condicions mínimes per a poder realitzar les nostres activitats. Necessitarem que hi hagi:

- Un terra càlid i fàcil de rentar, com per exemple el parquet.
- Una bona il·luminació.
- Bona ventilació.
- Temperatura adient (entre 18 i 27°).
- Bancs.
- Un matalàs gran.
- Un mirall que ocupi una paret.

El nostre vagó ens aportarà:

- Catifes individuals.
- Pilotes de plàstic grans.
- Pilotes mitjanes de goma - espuma.
- Pilotes de ping pong.
- Tacs de fusta.
- Plaquetes de fusta.
- Cèrcols i pals, també de fusta o bé de plàstic.
- Cordes: de cotó individuals d'un centímetre i mig de gruix i un metre i mig de llargada.
- Cordes normals: de canem o, també de cotó.
- Globus de diversos colors.
- Mocadors grans de colors (un sol color cadascun).
- Robes grans de colors.
- Reproductor de música.
- Guix.

Tot i que les escoles ja disposen de la majoria del material necessari per les sessions, aquell que haguem d'aportar nosaltres el traslladarem en una maleta gran de rodes.

6.2 Humans

Les 5 estudiants de Tècnic en Educació Infantil. Aniríem en parelles als centres educatius i la que resta s'encarregaria de captar més escoles o s'afegiria a una de les dues parelles.

7. VIABILITAT

Per tal de realitzar d'estudi de la viabilitat del nostre projecte farem una valoració de la viabilitat econòmica, social i el marc legal.

- **Viabilitat econòmica**

Realitzarem un recompte de les despeses i els ingressos del nostre projecte.

Pel que fa a les **despeses** hem de tenir en compte, per una banda, el **material fungible** equivalent a 217 euros (fulls, llapis, globus...) i el **no fungible** equivalent a 881 euros aproximadament (kit de ioga, pilotes, etc). Com a despesa de benzina, uns 100 euros al mes, a més a més de 65 euros d'imprevistos aproximadament.

I, pel que fa als **ingressos** comptem amb un capital inicial per començar el projecte. Cada membre aportarà 200 euros, així doncs, quedarien excloses les subvencions i qualsevol tipus d'ajuda, ja que, som contractades per **compte aliena**. Afegirem el sou de cada TEI, equivalent a 40 euros per persona i hora. D'altra banda, el manteniment del material, el qual ascendeix a uns 200 euros (capital passiu) (**Pressupost Annex 5**).

- **Viabilitat social**

Com s'ha vist en l' apartat de diagnosi, entre les escoles del municipi de Ripollet existeix una demanda d'aquest servei.

- **Viabilitat legal**

Ens trobem dintre del mar legal de les AMPA's ja que, són aquestes les que ens contracten a canvi del servei que prestem.

Per tant, estem contractades per compte aliena.

8. PROGRAMACIÓ

Xerrada amb els APMA's per fer els convenis	Treballadores per compte aliena. Alta a la Seguretat socials	FASE PLANIFICAIÓ	FASE EXPLORACIÓ de la fase executiva	FASE IMPLEMENTACIÓ DELS 6 BLOCS A TREBALLAR de la fase executiva	Setembre
					Octubre
					Novembre
					Desembre
					Gener
					Febrer
					Març
					Abril

Maig		Juny	
FASE D'AVALUACIÓ DE LES SESSIONS I LLIURE de la fase executiva		FASE AVALUACIÓ FINAL DEL PROJECTE	
Sessió 31 – Chof - chof		Avaluació del projecte	
Sessió 32 – A moure l'esquelet		Confeció de la memòria	
Sessió 33 – Tenim mil cares		Avaluació dels pressupost	
Sessió 34 – Sortim corrents			
Sessió 35 – Anem a poc a poc			
Sessió 37 - Cantem			
Sessió 38 – Adéu, adéu			

SESSIÓ PSICOMOTRICITAT P3		
00:00h-00:10h	Punt de trobada	Salutacions i explicació de les activitats a realitzar.
00:10h-00:20h	Escalfament	A9. La sabata.
00:20h-00:50h	Part principal	A100. El pont.
		A37. Compte a mullar-se els peus.
		A41. Picar de mans.
00:50h-00:60h	Tornada a la calma	244. La coqueta de sucre.
00:60h-01:10h	Reflexió conjunta	Expressió plàstica.
01:10h-01:15h	Sortida	Recollir el material + acomiadament.

SESSIÓ PSICOMOTRICITAT P4		
00:00h-00:10h	Punt de trobada	Salutacions i explicació de les activitats a realitzar
00:10h-00:20h	Escalfament	A238. Ball del "Bugui-bugui".
00:20h-00:50h	Part principal	A24. Gats i gossos.
		A42. Endevina com estic?
		A92. Joc del tren.
00:50h-00:60h	Tornada a la calma	A163. Joc de les cares.

00:60h- 01:10h	Reflexió conjunta	Expressió plàstica.
01:10h- 01:15h	Sortida	Recollir el material + acomiadament.

SESSIÓ PSICOMOTRICITAT P5		
00:00h- 00:10h	Punt de trobada	Salutacions i explicació de les activitats a realitzar
00:10h- 00:20h	Escalfament	A65. Pica culs.
00:20h- 00:50h	Part principal	A122. Mar/terra.
		A23. Jocs de bitlles.
		A192. Som equilibristes.
00:50h- 00:60h	Tornada a la calma	A225. Gira el barret i tomba-li.
00:60h- 01:10h	Reflexió conjunta	Expressió plàstica.
01:10h- 01:15h	Sortida	Recollir el material + acomiadament.

 Coordinació	 Descoberta de l'espai	 Ritme
 Esquema corporal	 Expressió corporal	 Expressió plàstica

8.2 Organigrama

8.3 Les activitats

Els objectius generals del segon cicle de l'Educació Infantil, expressen les **capacitats** motrius, afectives, socials i cognitives que ha d'haver adquirit un infant un cop acabi aquest cicle. La psicomotricitat és un recurs molt idoni per dur a terme els objectius de les tres àrees del currículum:

1. *Descoberta d'un mateix i dels altres.*
2. *Descoberta de l'entorn.*
3. *Comunicació i llenguatge.*

Així mateix, basant-nos en el Decret 181/2008, del segon cicle de l'Educació Infantil, les capacitats són les següents:

6.1 En aquesta etapa s'afavorirà que els infants desenvolupin les capacitats que els han de permetre créixer integralment com a persones en el món d'avui.

6.3 En finalitzar el segon cicle d'educació infantil l'infant haurà de ser capaç de:

- Progressar en el coneixement i domini del seu cos, en el moviment i la coordinació, tot adonant-se de les seves possibilitats.
- Assolir progressivament seguretat afectiva i emocional i anar-se formant una imatge positiva d'ell mateix i dels altres.
- Adquirir progressivament hàbits bàsics d'autonomia en accions quotidianes, per actuar amb seguretat i eficàcia.
- Pensar, crear i elaborar explicacions.
- Progressar en la comunicació i expressió ajustada en els diferents contextos i situacions de comunicació habituals per mitjà dels diversos llenguatges.
- Observar i explorar l'entorn immediat, natural i físic, amb una actitud de curiositat i respecte i participar, gradualment, en activitats socials i culturals.
- Conviure en la diversitat avançant en la relació amb els altres i en la resolució pacífica de conflictes.
- Comportar-se d'acord amb unes pautes de convivència que el portin cap a una autonomia personal, cap a la col·laboració amb el grup i cap a la integració social.

Degut a que totes les capacitats esmentades en el punt anterior no es poden portar a terme en el nostre projecte, ens proposem que els nens i les nenes que passin pel nostre programa d'activitats psicomotrius **siguin capaços de:**

- Progressar en el coneixement del seu cos i de les seves possibilitats.
- Dominar l'equilibri del cos i la coordinació dels moviments. Discriminar, relacionar i retenir dades sensorials.
- Comunicar-se i expressar-se per mitjà dels diversos llenguatges: corporal, verbal, gràfic, plàstic, musical... entre d'altres.

En el desenvolupament global del nen, del seu caràcter i de les seves relacions amb els altres, un dels eixos fonamentals és **el moviment**. Amb l'educació psicomotriu, el/la nen/a descobreix el món i els altres, passant per tres etapes:

1. *Exploració.*
2. *Coneixement.*
3. *Representació.*

Per implementar el nostre projecte hem cregut convenient englobar en sis blocs de continguts els diferents objectius i capacitats:

1. *Coordinació.*
2. *Esquema corporal.*
3. *Descoberta de l'espai.*
4. *Expressió corporal.*
5. *Ritme.*
6. *Expressió plàstica.*

Cada bloc l'hem organitzat seguint un mateix model de proposta:

- *Nom del bloc.*
- *Objectiu.*
- *Capacitat.*
- *Activitat.*
- *Material.*
- *Descripció.*

Les activitats les presentem ordenades gradualment per a cada objectiu, les hem numerat i seguim un ordre que implica anar **de menor a major dificultat**. És per això, que no indiquem l'edat a la que, en principi, va adreçada cada proposta, sinó que el que pretenem és que les criatures entre 3 i 6 anys vagin adquirint les capacitats progressivament i en funció del seu propi desenvolupament individual alhora que grupal. L'ordre que pretenem seguir és aquest:

- Relació del nen amb ell mateix.
- Relació del nen amb un altre.
- Relació del nen amb l'objecte.
- Relació de dos objectes entre sí.

Els materials específics de cada activitat els detallem a les pròpies propostes, llevat d'aquelles en que l'activitat es realitza amb el propi cos i, per tant, no és necessari cap altre material.

Podeu veure el recull d'activitats a ***l'Annex 6***.

8.3.1 Metodologia de les propostes

El primer que hem de tenir en compte és que les propostes d'activitats han de ser **flexibles** tot adequant els continguts als infants als quals es dirigeixi, respectant-ne la maduresa, la procedència, els interessos, la individualitat i, en definitiva, **la diversitat**.

No constitueix un enfocament únic de la psicomotricitat, sinó una metodologia de treball vàlida, obrint finestra per copsar un tipus d'educació global.

El material que proposem és igualment flexible per tal que pugui ser emprat des dels tres als sis anys, tant si els infants han fet anteriorment psicomotricitat o no, i és també una metodologia vàlida per a nens/es amb necessitats educatives especials, tant si és de caire cognitiu, sensorial o social. El material l'hem d'adequar necessàriament al grup d'infants respectant-ne la diversitat.

Aquestes propostes no estan pensades per aplicar-les bloc per bloc, sinó que és aconsellable alternar fitxes dels diversos blocs per a cada sessió. És per això, que no plantegem desenvolupar les activitats aïlladament, sinó que ho fem per **sessions** i cada sessió combina activitats o propostes de diferents blocs.

Les propostes intentem que siguin prou obertes perquè es puguin complementar amb variants, segons el desenvolupament de cada sessió, dels propis nens i nenes, de l'educadora amb la seva creativitat... en definitiva, que es puguin **adaptar** sempre al context i grup a qui van destinades.

Les propostes de cada objectiu hem procurat ordenar-les segons la dificultat i, per tant, la metodologia que proposem no permet treballar cap proposta si abans no s'ha assolit l'anterior. **No es tracta tant d'ordenar-les o classificar-les per edat (3, 4 o 5 anys) sinó pel criteri que acabem d'explicar: per grau de dificultat.**

El criteri bàsic d'**avaluació** es fonamenta en una acurada observació sistemàtica que contínuament farà l'educadora. A l'exemple de la sessió de P4 de la pàgina 37, afegim una mostra d'una graella d'avaluació d'aquesta sessió.

Hem volgut tenir en compte i fomentar el folklore popular utilitzant a les nostres propostes contes, cançons, danses, jocs tradicionals...

- **Els objectius del bloc de coordinació.**

1. Adquirir seguretat en la coordinació dinàmica general: córrer, saltar, penjar-se.
2. Adquirir seguretat en la coordinació dinàmica específica: llançaments, recepcions, aturades, conduccions, equilibri - estàtic i equilibri dinàmic.

- **Els objectius de l'esquema corporal.**

1. Distingir en el propi cos les parts de la dreta i les de l'esquerra.
2. Diferenciar les parts de l'esquema corporal, global i segmentària.

- **Els objectius de la descoberta de l'espai.**

1. Adquirir la noció espacial al voltant.
2. Adquirir la noció espacial alt/baix.
3. Adquirir la noció espacial ample/estret.
4. Adquirir la noció espacial davant de/darrere de/entre.
5. Adquirir la noció espacial sobre/damunt/sota.
6. Adquirir la noció espacial lluny/prop.
7. Adquirir la noció espacial junt/separat.
8. Adquirir la noció espacial eix central i simetria del cos.
9. Adquirir la noció espacial dreta/esquerra.
10. Direcció desplegaments: cap a/fins a/des de/endavant/enrere.
11. Situació relativa respecte a l'objecte: davant i darrere de/per sobre de/per sota de.
12. Treballar els diferents conceptes espacials interrelacionats entre si mitjançant la percepció visual o auditiva i els desplegaments per l'espai.
13. Adquirir la noció espacial abans/després.

- **Els objectius d'expressió corporal.**

1. Inhibició voluntària partint de la tensió - distensió.

2. Descobrir les possibilitats de moviment de les diferents parts del cos: moviments facials i moviments simètrics.
3. Relaxació global i segmentària.
4. Educació de la respiració.
5. Expressar-se lliurement utilitzant materials diversos: draps, mocadors, pilotes, tacs, cordes...
6. Iniciar-se en la dramatització.

- **Els objectius de ritme.**

1. Descobrir el ritme propi expressat amb el cos.
2. Iniciar l'adaptació del ritme propi a un ritme exterior.
3. Adquirir domini del ritme entès com a noció relacionada amb la percepció i l'organització del temps.
4. Regular i dominar el moviment sincronitzant-lo amb estímuls rítmics diversos.

- **Els objectius d'expressió plàstica.**

1. Expressar les emocions.
2. Fomentar la imaginació i la creativitat.

9. PROMOCIÓ, GESTIÓ I ORGANITZACIÓ DEL PROJECTE

Primerament concertarem una entrevista amb les AMPA's de les escoles de Ripollet, per donar a conèixer el nostre projecte.

Deixarem a cadascuna de les escoles, un plec de tríptics perquè les famílies dels infants de P3-P4-P5 sàpiguin en que consisteix "El vagó de la psicomotricitat", i on adreçar-se en el cas que estiguin interessats.

Al tríptic se'ls explica què és la psicomotricitat i què pretenem amb les nostres sessions psicomotrius. (*Annex 8*).

● Xerrada informativa.

Abans de realitzar les sessions de psicomotricitat del grup, considerem adient fer una prèvia reunió amb els pares per informar-los i coneix-se'ls personalment. Aquesta es realitzarà a l'aula de psicomotricitat de l'escola, per tal que coneguin el lloc on hauran de recollir als seus fills.

Els punts en els quals ens centrarem són:

1. Presentació: ens presentarem nosaltres i es presentaran també els pares, els quals ens apuntaran el nom i el DNI de la persona que vindrà habitualment a recollir al nen o a la nena.
2. Concretar dies i hores, així com esmentarem per recordar els dies festius si n'hi han. També, informarem de la roba adequada que han de portar els nens per poder fer la sessió.
3. Explicar en què consistiran les sessions i què treballarem.
4. El material que han de portar per duu a terme les sessions de psicomotricitat és:
  - Roba esportiva, bambes de belcro i mitjons de psicomotricitat.
  - L'última classe del mes els nens portaran els mitjons a la motxilla per rentar a casa i els han de portar a la setmana següent per fer psicomotricitat.

5. Els hi presentarem el nostre bloc, on podran obtenir més informació.
6. I, per últim, resoldre possibles dubtes.

10. ALTRES DOCUMENTS

Per tal de dur a terme les activitats realitzades amb música, presentem un cd on són totes les cançons que apareixen en les activitats (*Annex 14*).

11. AVALUACIÓ

● Inicial.

A banda de les activitats realitzades a la fase de diagnòstic, per tal de portar a terme una avaluació inicial, continuada i, finalment, del projecte ens basarem en:

Les avaluacions les farem trimestralment:

- Amb l'escola: reunions amb direcció i/o l'AMPA.
- Amb les famílies: mitjançant una reunió personalitzada.

Cada grup de treball, en aquest cas un grup de dues persones i un altre de tres, s'encarregarà de fer l'avaluació de l'escola on estigui treballant.

● Contínua o formativa.

Cada mes, aproximadament, es realitzarà una reunió entre les integrants del projecte, per fer les avaluacions del treball que estem realitzant.

Es farà una revisió anual del projecte, per tal de poder ampliar les nostres expectatives o no (oferir a més escoles el nostre servei), per qualsevol modificació que s'hagi pogut produir durant l'execució del mateix, si ens surt a compte seguir treballant en aquest projecte...

- Valoració de les famílies. Grau de satisfacció (*Annex 9*).

Per tal de saber que pensen les famílies sobre el treball que estem fent amb els seus fills/es, a meitat de curs els farem una avaluació per saber el grau de satisfacció.

- Valoració de les escoles o centres. (*Annex 10*).

Al igual que amb les famílies, també farem una valoració amb els centres escolars.

- **Final o sumativa.**

Al finalitzar el curs escolar se'ls hi passarà als nens un "qüestionari" (*Annex 11*) adaptat a la seva edat, per saber si els ha agradat fer aquestes sessions de psicomotricitat.

També se'ls passarà a les famílies (*Annex 12*) i als centres (*Annex 13*) una petita enquesta per avaluar si els ha agradat aquest extraescolar, si estan contents amb els resultats, si creuen que s'ha de modificar alguna cosa...

Amb tota la informació obtinguda, durant la implementació i al final, tindrem elements suficientment significatius com per decidir si introduïm modificacions, reconduïm activitats o fer noves propostes de millora.

12. VALORACIONS PERSONALS

El primer dia del projecte, van sorgir tres idees diferents. La primera va ser de fer-ho sobre l'Educació Vial, ja que, es treballava els colors, les formes i, en general, pensàvem que era un tema important i que no es treballava a nivell educatiu. La segona va ser de fer-ho d'un tema guiat cap a la multiculturalitat i la tercera va ser de enfocar-ho cap a la psicomotricitat.

Ens vam descartar de fer-ho sobre l' Educació Vial, perquè ens vam adonar que el tema no era viable i era complicat per fer-ho amb infants tant petits. Així doncs, més tard, vam decidir enfocar-ho cap a la psicomotricitat, ja que, com hem vist i demostrat, és un tema viable e interessant per a les escoles. Una tasca educativa que, moltes vegades, es deixa de banda i no se li dóna gaire importància i realment sí la té.

Pel que fa al desenvolupament del projecte, podem dir que no hem tingut gaire dificultat en portar-lo a terme, tot i que, com hem especificat a la introducció del nostre projecte, anava destinat a infants de 0 a 6 anys i, posteriorment, al realitzar el diagnòstic i anàlisis vam haver de rectificar-ho i destinar-ho a infants entre 3 i 6 anys, ja que, a les escoles bressol no era viable.

I, per últim, pel que fa al grup, tot i que, algunes de nosaltres no ens coneixíem , la relació i organització entre nosaltres ha estat bona.

13. BIBLIOGRAFIA/WEBGRAFIA

- **Bibliografia**

GODALL, T. (2000). 50 propuestas de Actividades Motrices para el Segundo Ciclo de Educación Infantil, 3-4 años. Barcelona : Paidotribo.

GODALL, T. (2002). 50 Propuestas de Actividades Motrices, 4-5 Años. Barcelona: Paidotribo.

GODALL, T. (2002). 50 Propuestas de Actividades Motrices para el Segundo Ciclo de Educación Infantil, 5-6 años. Barcelona: Paidotribo.

Justo Martínez, Eduardo. (2000). Desarrollo psicomotor en educación infantil. Bases para la intervención en psicomotricidad. Universidad de Almería.

García Núñez, Juan Antonio. Pablo, Berruezo, Pedro. (1994). Psicomotricidad y Educación Infantil. CEPE, S.L

Aucouturier, B., Lapierre, A. (1977). Los Contrastes y el descubrimiento de las nociones fundamentales. Barcelona : Científico-médica

- **Webgrafia**

Informació extreta de:

<http://www.terra.es/personal/psicomot/index.html>

<http://anoe-llicasaj.blogspot.com/>

<https://www.gencat.cat/eadop/imatges/5216/08247053.pdf>

<http://escolabressolgespa.uab.cat/files/Projecte%20Psicomotricitat%20actualitzat%20abril%202011.pdf>

<http://ca.wikipedia.org/wiki/Psicomotricitat>

http://drquintero.net/PSICOMOTRIZ_PRIMERAINFANCIA.htm

14. ANNEXOS

Annex 1: Desenvolupament motriu de l'infant de 0 a 18 mesos.

Annex 2: Centres educatius de Ripollet.

Annex 3: Enquesta Llar d'infants / Escoles.

Annex 4: Enquesta a pares i mares.

Annex 5: Pressupost.

Annex 6: Activitats.

Annex 7: Normes de la sala.

Annex 8: Tríptic.

Annex 9: Valoració contínua a les famílies.

Annex 10: Valoració contínua del centre escolar.

Annex 11: Avaluació final nens.

Annex 12: Valoració contínua a les famílies.

Annex 13: Valoració contínua del centre escolar.

Annex 14: Altres documents